

Ideat ja mahdollisuudet

EntreComp Kompetenssi 1.1

Mahdollisuuksien havaitseminen

<p>Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?</p>	<p>Käytä mielikuvitustasi ja kykyjäsi tunnistaaksesi mahdollisuuksia tuottaa lisäarvoa: Tunnista ja hyödynnä lisäarvon tuottamisen mahdollisuuksia tutkimalla sosiaalista, kulttuurista ja taloudellista ympäristöä. Tunnista tarpeet ja haasteet, joihin on vastattava. Luo uusia yhteyksiä ja yhdistä ympäristön erilaisia olevia osatekijöitä luodaksesi mahdollisuuksia tuottaa lisäarvoa.</p>		
<p>Katso parin minuutin video!</p>	<p>Tässä videossa kuvataan, miksi mahdollisuuksien havaitseminen on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita, kuinka mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä voidaan kehittää.</p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=LctfWCH5j0w&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=1</p>		
<p>Miten tämä kompetenssi kehittyy, kun oppijan taidot paranevat?</p>	<p>Perustaso</p>	<p>Keskitaso</p>	<p>Edistynyt</p>
	<p>Oppijat havaitsevat mahdollisuuksia tuottaa arvoa muille.</p>	<p>Oppijat tunnistavat mahdollisuuden tarttua tarpeisiin, joihin ei ole vielä vastattu (TAI ongelmiin, joita ei ole vielä yritetty ratkaista).</p>	<p>Oppijat voivat tarttua mahdollisuuksiin ja muokata niitä voidakseen vastata haasteisiin ja luoda arvoa muille.</p>
<p>Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?</p>	<p>Mahdollisuuksien havaitseminen voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tunnistavat ja luovat mahdollisuuksia ja tarttuvat niihin ○ Keskittyvät haasteisiin ○ Nostavat esiin tarpeita ○ Analysoivat asiayhteyksiä 		
<p>Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Kävele toisen kengissä – pyydä oppijoita valitsemaan joku henkilö (historian hahmo, kuuluisuuden henkilö tai joku omasta yhteisöstä) ja kuvailemaan tämän henkilön tyypillinen päivä. Mitä ongelmia he kohtaavat? Mitä ratkaisuja oppijat keksivät? ○ Mahdollisuuspäiväkirja – pyydä oppijoita kiinnittämään huomiota ympärilleen, havaitsemaan muutosmahdollisuuksia arjessaan ja kirjaamaan ne mahdollisuuspäiväkirjaan ○ Idealaatikko – Tuo luokkaan idealaatikko, johon oppijat voivat tuoda havaitsemiaan mahdollisuuksia parantaa koulun tiloja ja ympäristöä 		
<p>Haluatko syventää omia tietojasi?</p>	<p>Lisätietoa mahdollisuuksien havaitsemista tukevista tuntuunneista löydät <i>Barclays Life Skills</i> -videosarjasta https://barclayslifekills.com/media/4044/problem-solving-lesson-plan.pdf</p>		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Ideat ja mahdollisuudet
EntreComp Kompetenssi 1.2

LUOVUUS

<p>Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?</p>	<p>Kehitä luovia ja tarkoituksenmukaisia ideoita: Kehitä useita ideoita ja mahdollisuuksia tuottaa lisäarvoa, mukaan lukien paremmat ratkaisut nykyisiin ja uusiin haasteisiin. Tutki ja kokeile innovatiivisia lähestymistapoja. Yhdistä tietämystä ja resursseja saadaksesi aikaan merkittäviä vaikutuksia</p>		
<p>Katso parin minuutin video!</p>	<p>Tässä videossa kuvataan miksi luovuus on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka luovuutta voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=NRC9h1V4vSo&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=2</p>		
<p>Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?</p>	<p>Perustaso</p>	<p>Keskitaso</p>	<p>Edistynyt</p>
	<p>Oppijat pystyvät kehittämään paljon ideoita, jotka tuottavat arvoa toisille.</p>	<p>Oppijat pystyvät testaamaan ja jalostamaan ideoita, jotka tuottavat arvoa toisille.</p>	<p>Oppijat pystyvät muuntamaan ideansa ratkaisuiksi, jotka tuottavat arvoa toisille.</p>
	<p>Edistys, joka luovuuden kehittyessä tapahtuu: Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.</p>		
<p>Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?</p>	<p>Luovuus voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ole utelias ja avoin – oppija suhtautuu uteliaasti uusiin ja erilaisiin asioihin 2. Kehitä ideoita – oppija tuottaa paljon erilaisia tai uusia ideoita 3. Määritä ongelma – oppija ymmärtää ongelman ja miettii menetelmiä, joiden avulla sen voi ratkaista 4. Suunnittelee arvonluontia – oppija tarkastelee ratkaisua tai idea ja tunnistaa mitä erilaista arvoa siitä voi olla toisille 5. Ole innovatiivinen – oppija ymmärtää mitä innovatiivisuus tarkoittaa ja tunnistaa ovatko ratkaisut tai ideat innovatiivisia. 		
<p>Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Aivoriimäinen kirjoittaminen: työskentelyä pienryhmissä, joissa jokaisella ryhmällä on ison paperiarkin yläreunaan kirjoitettuna ongelma (oppiaineeseen liittyvä, joko ryhmän itse valitsema tai heille annettu). Jokainen ryhmä kirjoittaa kolmen minuutin aikana niin monta ratkaisua kuin keksivät. Sen jälkeen ryhmä siirtyy toisen ryhmän paperin ääreen ja jatkaa ratkaisujen kirjoittamista jälleen kolmen minuutin ajan. Ideointikierrosta jatketaan, kunnes kaikki ryhmät ovat käyneet kaikissa pöydissä. • Näytä oppijoille jokin arkipäiväinen esine, esim. paperiliitin tai kuppi, ja pyydä heitä keksimään paljon ideoita 1) mihin kaikkeen sitä voi käyttää, 2) mihin sitä ei voi käyttää. 		
<p>Haluatko syventää omia tietojasi?</p>	<p>Seitsemän tapaa tuoda luovuutta luokahuoneeseen: https://creativeeducator.tech4learning.com/2018/articles/cultivate-creativity-in-your-classroom</p>		

Ideat ja mahdollisuudet
EntreComp Kompetensi 1.3

Visio

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?	Pyri omaan visioosi tulevaisuudesta: Kuvittele haluamasi tulevaisuus. Kehitä visio muuttaaksesi ideat toiminnaksi. Hahmottele tulevaisuuden skenaarioita työn ja toiminnan ohjaamiseksi haluttuun suuntaan.		
Katso parin minuutin video!	Tässä videossa kuvataan miksi visio on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka visiointia voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=-STTWzcvx4g&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=3		
Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
	Oppijat pystyvät kuvittelemaan haluamansa tulevaisuuden.	Oppijat pystyvät luomaan innostavan vision tulevaisuudesta, joka saa muut mukaan.	Oppijat pystyvät käyttämään tulevaisuuden visiotaan strategisen päätöksenteon tukena.
	Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Visiointikyky voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kuvittele ○ Ajattele strategisesti ○ Ohjaa toimintaa 		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Koulu jonka haluan</i> - Vuonna 2011 brittisanomalehdessä pyydettiin koululaisia jakamaan visionsa koulusta jonka he haluavat – tulokset kertoivat hyvin toisenlaisesta koulusta! Pyydä oppiioitasi tekemään sama omassa koulussaan. Anna heidän olla luovia ja valita itse esittämistapa. Se voi olla kirjoitus, video, äänitiedosto, posterit, sarjakuva (kuvallinen käsikirjoitus), näytelmä, kuva jne. 2. Visiotaulu: pyydä oppiioitasi tekemään visiotaulu. He voivat tehdä tulevaisuuden vision omasta elämästään, ja opettaja voi kysyä heiltä esimerkiksi (1) Mitä elämäsi kuuluu, kun olet 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, ...? (2) Minkälaisia ihmisiä haluat elämäsi? (3) Mitä haluaisit muuttaa maailmassa? 		
Haluatko syventää omia tietojasi?	Opettaminen tulevaisuuden visioiden avulla https://www.studyallknight.com/why-teachers-should-create-vision-boards-with-their-students/		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Ideat ja mahdollisuudet
EntreComp Kompetenssi 1.4

Ideoiden arvioiminen

<p>Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?</p>	<p>Hyödynnä ideat ja mahdollisuudet parhaalla mahdollisella tavalla: Arvioi, mitä lisäarvo tarkoittaa sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti. Tunnista, mitkä mahdollisuudet idealla on tuottaa lisäarvoa ja miten mahdollisuuksia voi parhaiten hyödyntää.</p>		
<p>Katso parin minuutin video!</p>	<p>Tässä videossa kuvataan miksi ideoiden arvioiminen on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=HddM4bMHSqY&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=4</p>		
<p>Miten tämä kompetenssi kehittyy, kun oppijan taidot paranevat?</p>	<p>Perustaso</p>	<p>Keskitaso</p>	<p>Edistynyt</p>
	<p>Oppijat pystyvät ymmärtämään ideoiden arvon ja arvostamaan sitä.</p>	<p>Oppijat ymmärtävät, että ideoilla voi olla erilaisia arvoja, joita voi hyödyntää eri tavoin.</p>	<p>Oppijat voivat kehittää toiminta-suunnitelmia miten ideoiden arvon saa parhaiten hyödynnettyä.</p>
<p>Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.</p>			
<p>Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?</p>	<p>Ideoiden arvioiminen voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Tunnistaa ideoiden arvon ○ Jakaa ja suojelee ideoita 		
<p>Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Ei ainakaan tätä:</i> Ideointi voi tuottaa paljon erilaisia ehdotuksia, ja valinta niiden välillä voi olla haasteellista! Pyydä oppijoita keskustelemaan (toivottavasti useista) ideoista ja päättämään jokaisen kohdalla laitetaanko se EI- tai EHKÄ-vaihtoehtoihin. ○ Värjätyt silmälasit: pyydä oppijoita valmistamaan erilaisia värjätyin linssein varustettuja silmälasia ja analysoimaan ideoita kunkin linssiparin läpi käyttäen alla olevia kysymyksiä tukena (yksi/väri) Sininen: Mitä tosiasioita me tiedämme? Vihreä: Mitä hyvää tässä ideassa on? Keltainen: Mitä huonoa tässä ideassa on? ○ Punainen: Miltä meistä tuntuu, kun toteutamme tämän idean? 		
<p>Haluatko syventää omia tietojasi?</p>	<p>Arvioituihin ideoihin voi liittyä henkiseen omaisuuteen kuuluvaa arvoa https://www.epo.org/learning-events/materials/kit.html</p>		

Ideat ja mahdollisuudet
EntreComp Kompetenssi 1.5

Eettinen ja kestävä ajattelu

<p>Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?</p>	<p>Arvioi ideoiden, mahdollisuuksien ja toiminnan seurauksia ja vaikutusta: Arvioi lisäarvoa tuottavien ideoiden seurauksia ja yrittäjyystoiminnan vaikutusta kohdeyhteisöön, markkinatalouteen, yhteiskuntaan ja ympäristöön. Pohdi valitun toiminnan suuntaa, ja miten kestäviä pitkän aikavälin sosiaaliset, kulttuuriset ja taloudelliset tavoitteet ovat. Toimi vastuullisesti.</p>		
<p>Katso parin minuutin video!</p>	<p>Tässä videossa kuvataan miksi eettinen ja kestävä ajattelu on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=Hg_tEWqB--s&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=5</p>		
<p>Miten tämä kompetenssi kehittyy, kun oppijan taidot paranevat?</p>	<p>Perustaso</p>	<p>Keskitaso</p>	<p>Edistynyt</p>
	<p>Oppijat tunnistavat omien valintojensa ja käyttäytymisensä vaikutuksen yhteisöön ja ympäristöön</p>	<p>Oppijat pitävät eettisyyden ja kestävyys- ja etusijalla päätöksiä tehdessään.</p>	<p>Oppijat toimivat niin että eettiset ja kestävät tavoitteet varmasti saavutetaan.</p>
<p>Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.</p>			
<p>Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?</p>	<p>Eettinen ja kestävä ajattelu voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Toimi eettisellä tavalla ○ Ajattele kestävällä tavalla ○ Arvioi vaikutuksia ○ Ole vastuullinen 		
<p>Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ongelmanratkaisun skenaariot: Oikean elämän ongelmien ratkaiseminen on upea tapa harjoitella tätä kompetenssia. Vaihtoehtoisten ratkaisuskenaarioiden ja valmisteltujen kysymysten avulla oppijoita pyydetään väittelemään tai kirjoittamaan näkemyksiään. ○ Minun vaakunani: Tarkastele oppijoiden arvoja ja ideoita heidän itse suunnittelemansa vaakunakilven avulla, jossa se tuovat esiin arvojaan, saavutuksiaan ja unelmiaan. 		
<p>Haluatko syventää omia tietojasi?</p>	<p>Tutustu yhteistoiminnalliseen oppimiseen, se on hyvä keino sisällyttää yrittäjyyttä ja etiikkaa opetukseesi. https://www.coopilot-project.eu/</p>		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

RESURSSIT

EntreComp Kompetenssi 2.1

Minäpystyvyys ja luottamus omiin kykyihin

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?	Luota itseesi ja jatka kehittymistä: Reflektoi tarpeitasi, tavoitteitasi ja toiveitasi lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä. Tunnista ja arvioi omat ja ryhmäsi vahvuudet ja heikkoudet. Luota kykyysi vaikuttaa tapahtumien kulkuun epävarmuudesta, takaiskuista ja tilapäisistä epäonnistumisista huolimatta.		
Katso parin minuutin video!	Tässä videossa kuvataan miksi minäpystyvyys ja luottamus omiin kykyihin on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=ScKfciKwSwU&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=6		
Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
	Oppijat luottavat omaan kykyynsä tuottaa arvoa muille.	Oppijat osaavat hyödyntää vahvuuksiaan ja heikkouksiaan.	Oppijat osaavat tasapainottaa omia heikkouksiaan ryhmäytymällä muiden kanssa ja kehittämällä edelleen omia vahvuuksiaan.
	Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Minäpystyvyys ja luottamus omiin kykyihin voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetus suunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Seuraa omia toiveitasi ○ Tunnista vahvuutesi ja heikkoutesi ○ Usko omiin kykyihisi ○ Muovaa oma tulevaisuutesi		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	<ul style="list-style-type: none"> ○ Taitojen ja vahvuuksien kysely: Anna oppijoille mahdollisuus arvioida omia taitojaan, tunnistaa vahvuuksiaan ja heikkouksiaan, asettaa tavoitteita ja pohtia omaa edistymistään vertaistensa ja opettajan kanssa. Järjestä kysely lukuvuoden alussa, ja toista se (sovitun) tehtävän tai projektin aikana tai sovitun ajanjakson jälkeen oppijan edistymisen havaitsemiseksi ○ <i>Hylkää kielteiset ajatukset</i>: Anna oppijoille useita paperilappuja. Ohjaa heitä kirjoittamaan ylös miksi he uskovat, etteivät voi onnistua sinun oppiaineessasi. Keskustelkaa aiheesta ymmärtäväisesti. Tee sen jälkeen iso numero siitä että tuhoatte nämä kielteiset ajatukset. Pyydä oppijoita repimään laput silpuksi ja heittämään ne roskakoriin. Pyydä sitten oppijoita kirjoittamaan ylös myönteisiä väittämiä itsestään ja myös toimintakehoituksia. Pyydä heitä pitämään näitä lauseita mukanaan koko lukuvuoden ajan ja myös lukemaan niitä.		
Haluatko syventää omia tietojasi?	Mitä on minäpystyvyys? Lisätietoa löydät täältä https://www.youtube.com/watch?time_continue=24&v=xclKIPTG97k		

RESURSSIT

EntreComp Kompetenssi 2.2

Motivaatio ja sinnikkyys

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?	Keskity päämäärääsi äläkä luovuta: Pysy päätöksessäsi päästä ideoista toimintaan, ja tyydytä tarpeesi saada aikaan tuloksia. Ole kärsivällinen ja jatka omien tai ryhmäsi asettamien pitkän aikavälin päämäärien tavoittelua. Ole sitkeä paineen alla ja kohdatessasi vastoinkäymisiä ja tilapäisiä epäonnistumisia.		
Katso parin minuutin video!	Tässä videossa kuvataan miksi motivaatio ja sinnikkyys on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=gK3m6hmZoSM&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=8		
Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Perustaso	Perustaso
	Oppijat haluavat seurata omia unelmiaan ja luoda arvoa toisille.	Oppijat haluavat seurata omia unelmiaan ja luoda arvoa toisille.	Oppijat haluavat seurata omia unelmiaan ja luoda arvoa toisille.
	Learner gradually decreases support needed from others, increases independent working and increases the complexity of their work. Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Motivaatio ja sinnikkyys voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Pysy tavoitteissasi ○ Ole määrätietoinen. Keskity siihen mikä pitää sinut motivoituneena ○ Ole sinnikäs ○ Älä anna periksi		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Neron tunti</i>: kyselypohjainen opiskeluprojekti, jossa oppijat työstävät omiin unelmiinsa pohjautuvia projektejaan. <i>Neron tunti</i> -konseptia kehitettiin sellaisissa yrityksissä kuin Google ja 3M, jotka antoivat työntekijöidensä käyttää 20% työajastaan omien unelmaprojektien tekemiseen, myös sellaisiin, jotka eivät suoraan liittyneet heidän työhönsä. ○ <i>Ajattelutavan viisaus</i>: Pyydä oppijoita kuvailemaan kirjoituksessaan aikaa, jolloin he tekivät todella kovasti töitä. Esitä heille kysymyksiä: Mikä sai sinut työskentelemään niin kovasti? Halusitko koskaan antaa periksi? Mikä sai sinut jatkamaan? Miten se meni? Miltä sinusta tuntui, kun se oli ohi? Anna heidän jakaa tunteuksensa pienryhmissä. Pyydä heitä valitsemaan taito, jonka he haluaisivat oppia tai jota he haluaisivat osata paremmin, ja tekemään seitsemän päivän suunnitelma, jossa taitoa harjoitellaan tunnin ajan joka päivä. Suunnitelmaan voi sisällyttää ystävien ja opettajien antamia ideoita ja vinkkejä. Anna heille aikaa toteuttaa suunnitelma ja pyydä heitä pitämään päiväkirjaa joka päivä. Viikon kuluttua oppijat jakavat päiväkirjansa ja reflektivat sitä keskenään. [Tämän toiminnan on kehittänyt <i>What Kids Can Do</i> – www.wkcd.org]		
Haluatko syventää omia tietojasi?	Sinulle opettajana – viisi tapaa motivoida oppijoitasi https://teach.com/what/teachers-change-lives/motivating-students/		

RESURSSIT

EntreComp Kompetenssi 2.3

Ota tiedot, taidot ja valmiudet käyttöön

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?

Hanki tarvitsemasi tiedot, taidot ja valmiudet: Hanki ja pidä yllä aineellisia, aineettomia ja digitaalisia tietoja, taitoja ja valmiuksia, joita tarvitset päästäksesi ideoista toimintaan. Hyödynnä rajallisia resursseja parhaalla mahdollisella tavalla. Opettele ja pidä yllä eri vaiheissa tarvitsemiasi taitoja, esim. tekniset, oikeudelliset, verotukseen liittyvät ja digitaaliset taidot.

Katso parin minuutin video!

Tässä videossa kuvataan miksi tietojen, taitojen ja valmiuksien käyttöönotto on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. <https://www.youtube.com/watch?v=IHa4MzggFN8&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=9>

Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?

Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
Oppijat löytävät ja käyttävät tietoja, taitoja ja valmiuksia vastuullisesti	Oppijat keräävät ja käyttävät erilaisia tietoja, taitoja ja valmiuksia luodakseen arvoa toisille.	Oppijat osaavat tehdä suunnitelmia miten ottavat käyttöön tietoja, taitoja ja valmiuksia, joita tarvitaan luomaan arvoa toisille.
Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		

Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?

Tietojen, taitojen ja valmiuksien käyttöönotto voi liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita:

- Johda tietoja, taitoja ja valmiuksia
- Käytä tietoja, taitoja ja valmiuksia vastuullisesti
- Käytä aikasi mahdollisimman hyödyllisesti
- Hae tukea

Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?

Lohikäärmeen tuli -projekti: Anna oppijoille todellisia haasteita, joihin heidän on tuotettava ratkaisuja ja niin hankittava tietoja ja taitoja tuotteen tai palvelujen suunnittelussa, valmistamisessa ja myymisessä. Projektin vaiheita ovat:

1. Työroolien valinta, oikeat henkilöt oikeisiin rooleihin, työskentely yhdessä ryhmissä
2. Tuotteen suunnittelu, kehittäminen ja hinnoittelu
3. Tuotanto ja turvallisuus
4. Myynti ja markkinointi

Vaikka oppijat voivat tarjota palvelua, sen on oltava ”todellinen”, ja sellainen, jonka he voisivat tarjota tai tuottaa. Projekti toimii parhaiten, kun tuotteella on jokin teema, esimerkiksi tehdään jotakin erityistä tilaisuutta varten. Oppijat tarvitsevat useita viikkoja aikaa käydäkseen läpi koko prosessin. Lisätietoa täältä: <http://www.tesguide.eu/tool-method/dragon-fire-project.htm>

Haluatko syventää omia tietojasi?

Oppijat saavat täältä lisätietoa tietojen, taitojen ja valmiuksien käyttöönotosta <http://ecosystemapp.net/wp-content/uploads/2017/08/8-Mobilising-resources.pdf>

RESURSSIT

EntreComp Kompetenssi 2.4

Talousosaaminen ja talouslukutaito

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?

Kehitä talousosaamistasi ja talouslukutaitoasi: Arvioi kustannukset, jotka syntyvät idean muuttamisesta arvoa tuottavaksi toiminnaksi. Suunnittele taloutesi hallinta, toteuta päätöksesi ja arvioi miten niiden toteuttaminen vaikuttaa talouteesi. Omien talousasioiden hallinta on tärkeää, että arvoa tuottava toimintasi voi jatkua pitkällä aikavälillä.

Katso parin minuutin video!

Tässä videossa kuvataan miksi talousosaaminen ja talouslukutaito ovat yrittäjyydelle niin tärkeitä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää.
https://www.youtube.com/watch?v=7_NydlHsmLY&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=10

Miten tämä kompetenssi kehittyy, kun oppijan taidot paranevat?

Perustaso

Keskitaso

Edistynyt

Oppijat osaavat laatia kustannusarvion yksinkertaiselle toiminnalle.

Oppijat osaavat hakea rahoitusvaihtoehtoja ja hallinnoida arvoa tuottavan toiminnan kustannusarvioita.

Oppijat osaavat laatia arvoa tuottavalle toiminnalle taloudellisesti kestävä suunnitelman.

Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.

Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?

Talousosaaminen ja talouslukutaito voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita:

- Ymmärrä taloudellisia ja rahoituksen liittyviä käsitteitä
- Kustannusarvio
- Löydä rahoituslähteet
- Ymmärrä verotusta

Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?

- *10 euron muutoksetekijät*: pyydä oppijoita luomaan arvoa toisille 10 euron alkurahoituksella – rahankäyttöä voi ideoida miten tahansa laillisesti liiketoiminnan kehittämistä hyväntekeväisyystapahtumaan tai mihin tahansa muuhun.

Haluatko syventää omia tietojasi?

Lisää tapoja opettaa talouslukutaitoa eri-ikäisille oppijoille <https://childfinanceinternational.org/initiatives/global-money-week.html>

RESURSSIT

EntreComp Kompetenssi 2.5

Muiden saaminen liikkeelle/mukaan

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?

Inspiroi, innosta ja saa muut mukaan: Inspiroi ja innosta keskeisiä sidosryhmiä. Etsi tukea, jota tarvitaan merkittävän lopputuloksen saavuttamiseksi. Osoita hallitsevasi vaikuttava viestintä, taivuttelu, neuvottelu ja johtajuus.

Katso parin minuutin video!

Tässä videossa kuvataan miksi muiden liikkeelle ja mukaan saaminen on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää.
<https://www.youtube.com/watch?v=W1S34E-E9Xg&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=7>

Miten tämä kompetenssi kehittyy, kun oppijan taidot paranevat?

Perustaso

Keskitaso

Edistynyt

Oppijat osaavat kertoa ideansa selvästi ja innostuneesti.

Oppijat osaavat taivutella, sitouttaa ja innostaa toisia arvoa luovaan toimintaan.

Oppijat osaavat innostaa muita ja saavat heidät mukaan arvoa tuovaan toimintaan.

Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.

Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?

Muiden saaminen liikkeelle voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita:

- Innosta ja innostu
- Suostuttele ja vakuuta
- Viesti tehokkaasti
- Käytä viestintäkanavia tehokkaasti

Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?

Roolipeli: Järjestä roolipeli, jossa jokainen osallistuja valitaan yhteen rooliin: yksi esittää idean, yksi on rahoittaja, loput ryhmästä ovat reporttereita, jotka luovat tarinan idean ympärille (www.tesguide.eu)

1. Aloita roolipeli. Idean esittäjä yrittää vakuuttaa rahoittaja siitä, että tähän ideaan kannattaa sijoittaa. Reporterit tarkkailevat ja tekevät muistiinpanoja. Tähän osioon käytetään kaksi minuuttia.
2. Tämän jälkeen järjestäkää tiedotustilaisuus, jossa reporterit esittävät kysymyksiä idean esittäjälle ja rahoittajalle.
3. Anna reporttereille kolme minuuttia kirjoittaa raakaversio artikkelistaan. Pyydä yhtä lukemaan ääneen mitä he ovat kirjanneet.
4. Jokainen uusi näkemys auttaa kehittämään ideaa eteenpäin esillepanoa ja käytäntöön viemistä varten.

Haluatko syventää omia tietojasi?

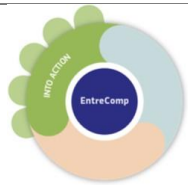
Opetustaustuteknikoita <https://www.scholastic.com/teachers/articles/teaching-content/teaching-kids-gentle-art-persuasion/>

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KÄYTÄNNÖN TOIMINTA

EntreComp Kompetenssi 3.1

Aloitteellisuus

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?

Anna mennä: Käynnistä lisäarvoa luovia prosesseja. Ota vastaan haasteita. Toimi ja työskentele itsenäisesti päästäksesi tavoitteisiin, pidä kiinni aikomuksistasi ja tee suunnitellut tehtävät loppuun.

Katso parin minuutin video!

Tässä videossa kuvataan miksi minäpystyvyys ja luottamus omaan kykyihän on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää.
<https://www.youtube.com/watch?v=RHs3BriNBAY&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=11>

Miten tämä kompetenssi kehittyy, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
	Oppijat ovat halukkaita kokeilemaan omaan yhteisönsä vaikuttavien ongelmien ratkaisemista.	Oppijat osaavat panna alulle arvoa luovia toimintoja.	Oppijat osaavat hakea mahdollisuuksia aloittaa arvon lisääminen tai luominen.
Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.			
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Aloitteellisuus voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ota vastuu ○ Työskentele itsenäisesti ○ Toimi ○ Määritä tavoitteet ○ Suunnittele ja järjestä ○ Kehitä kestäviä liiketoimintasuunnitelmia		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Tuunaa huonekalusi:</i> Tämä esimerkki tulee norjalaisesta koulusta, jonne lahjoitettiin 40 vanhaa tuolia. Oppijat näkivät tilaisuuden toteuttamiskelpoiseen liiketoimintaan ja päättivät kierrättää tuolit luovalla tavalla – tuunaamalla ne erilaisilla tyyleillä ja myymällä ne paikalliselle yhteisölle. ○ Oppilaat jäävät kiinni oikein tekemisestä: Me yritämme usein saada oppijat ”kiinni” tekemästä väärin, mutta voimme myös tukea heidän omatoimisuuttaan, kun saamme heidät kiinni tekemästä oikein, osoittamasta aloitekykyä, tekemästä jotain ilman käskyä. Kuinka teemme tämän? Ensin keskustellaan, mitä se tarkoittaa, että tekee oikein. Voitte tehdä luettelon oikeista teoista, oppijoiden kannattaa antaa osallistua aktiivisesti.		
Haluatko syventää omia tietojasi?	Kymmenen tapaa rakentaa aloitteellisuutta ja itsenäisyyttä https://www.educaciontrespuntocero.com/recursos/educacion-emocional/10-iniciativas-losestudiantes-sean-mas-autonomos/42838.html		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KÄYTÄNNÖN TOIMINTA
EntreComp Kompetenssi 3.2

Suunnittelu ja hallinnointi

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?	Aseta tärkeysjärjestys, organisoij ja seuraa tilannetta: Aseta pitkän, keskipitkän ja lyhyen aikavälin tavoitteita. Määritä ensisijaiset tavoitteet ja toimintasuunnitelmat. Muuta toimintaasi joustavasti kohdatessasi ennalta-arvaamattomia muutoksia.		
Katso parin minuutin video!	Tässä videossa kuvataan miksi minäpystyvyys ja luottamus omiin kykyihin on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=R9YJPPp4uTU&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=12		
Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
	Oppijat osaavat määrittää tavoitteita yksinkertaiselle arvoa luovalle toiminnalle.	Oppijat osaavat luoda toimintasuunnitelman, jossa tunnistetaan tärkeimmät asiat ja etapit tavoitteiden saavuttamiseksi	Oppijat osaavat jalostaa tärkeimpiä asioita ja suunnitelmia muuttuvien olosuhteiden mukaisiksi.
	Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Suunnittelu ja hallinnointi voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Määritä tavoitteet ○ Suunnittele ja organisoij ○ Kehitä kestäviä liiketoimintasuunnitelmia ○ Määrittele tärkeimmät asiat ○ Seuraa edistymistä ○ Ole joustava ja muuntauudu muutosten mukaan		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	<ul style="list-style-type: none"> ○ YouthStart-haasteita: osallistu haastepohjaisiin projekteihin, tarkista YouthStart-projektin sivuilta mitä erilaisia opintoja on tarjolla: http://www.youthstart.eu/ ○ Kuinka suunnitella projekti tai tapahtuma? Yksinkertaisin tapa on käyttää tarralappuja. Jaa oppijat ryhmiin ja anna heille tarralapot. Pyydä heitä kirjoittamaan lapuille kaikki ne toiminnot ja vaiheet, joita heidän mielestään projektin toteuttamiseen tarvitaan., vain yksi toiminta per tarralappu. Varaa aikaa ideoiden esittämiseen.		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KÄYTÄNNÖN TOIMINTA
EntreComp Kompetenssi 3.3

Epävarmuuden, tulkinnanvaraisuuden ja riskien sietäminen

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?	Päätä miten käsittelet epävarmuutta, tulkinnanvaraisuutta ja riskejä: Tee päätöksiä, vaikka päätöksen tulos olisi epävarma, käytettävissä oleva tieto olisi vaillinaista tai tulkinnanvaraista ja vaikka edessäsi olisi hallitsemattomien lopputulosten riski. Sisällytä lisäarvon luomisen prosessiisi ennalta suunniteltuja tapoja testata ideoita ja prototyyppejä jo varhaisessa vaiheessa epäonnistumisriskin pienentämiseksi. Käsittele nopeasti muuttuvat tilanteet pikaisesti ja joustavasti.		
Katso parin minuutin video!	Tässä videossa kuvataan miksi epävarmuuden, tulkinnanvaraisuuden ja riskien sietäminen on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=JHMMwMC42M8&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4txJhvbj7-&index=15		
Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
	Oppijat eivät pelkää tehdä virheitä kokeillessaan jotain uutta.	Oppijat osaavat arvioida vaihtoehtojen hyödyt ja riskit ja tehdä valintoja jotka kuvaavat heidän omia mieltymyksiään.	Oppijat osaavat arvottaa riskejä ja tehdä päätöksiä epävarmuudesta ja tulkinnanvaraisuudesta huolimatta.
	Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Epävarmuuden, tulkinnanvaraisuuden ja riskien sietäminen voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Siedä epävarmuutta, tulkinnanvaraisuutta ja riskien ottamista ○ Arvioi riskin mahdollisuus ja suuruus ○ Hallitse riskiä		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ota riski: Hauska toiminta, jota voi tehdä oppijoiden kanssa on Ota riski -peli joka on kehitetty Walesissa. Tähän toimintaan liittyvän aineiston voi ladata osoitteesta https://fr.slideshare.net/pthuyduong/managing-risk-in-the-school ○ <i>Epäonnen viikko</i>: Ottakaa koulussa tai luokassa käyttöön ”Epäonnen viikko”, jonka avulla oppijoita rohkaistaan ottamaan riskejä. Opettajat ja oppijat voivat kokea epäonnistumisia ja oppia niistä! http://blog.gdst.net/post/17155939514/when-failure-is-an-option		
Haluatko syventää omia tietojasi?	Näin Microsoftilla nähdään tulkinnanvaraisuuden sietäminen https://www.microsoft.com/en-us/education/training-and-events/education-competencies/dealing_with_ambiguity.aspx		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KÄYTÄNNÖN TOIMINTA
EntreComp Kompetenssi 3.4

Työskentely muiden kanssa

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?	Muodosta tiimejä, tee yhteistyötä ja verkostoidu: Tee yhteistyötä muiden kanssa kehittääksesi ideoita ja päästäksesi ideoista toimintaan. Verkostoidu. Ratkaise ristiriidat ja kohtaa kilpailu myönteisesti.		
Katso parin minuutin video!	Tässä videossa kuvataan miksi työskentely muiden kanssa on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=0DA_rlq9GWY&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=13		
Miten tämä kompetenssi kehittyy, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
	Oppijat osaavat toimia ryhmänä arvon luomiseksi.	Oppijat osaavat työskennellä yhdessä erilaisten ihmisten ja ryhmien kanssa arvon luomiseksi.	Oppijat osaavat muodostaa ryhmän ja verkostoja oman arvoa luovan toimintansa tarpeiden mukaan.
	Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Työskentely muiden kanssa voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Hyväksy erilaisuus ○ Kehitä tunneälyä ○ Kuuntele aktiivisesti ○ Ryhmydy ○ Tee yhteistyötä ○ Kasvata verkostoasi		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	Työskennellessään yhteistoiminnallisen oppimisen ryhmissä oppijoiden pitäisi tukea toistensa oppimista. Jokaisen oppijan pitää tuntea roolinsa mukaisesti henkilökohtaista vastuuta ryhmässä, sen vuorovaikutuksen mahdollistamisesta ja sen tuloksista. Oppijoiden pitää ryhmytyä sen mukaan, miten kukin heistä tuntee olevansa valmis antamaan ryhmälle. Miten se tehdään? Pyydä oppijoita tekemään omat profiilikorttinsa. Oppijat arvioivat itseään vahvuksiensa, taitojen, heikkouksiensa perusteella – ja auttavat oppijoita ja/opettajia muodostamaan ryhmiä. Lisäintoa aiheeseen löydät blogista www.blog.timesunion.com/careers/the-10-most-important-personality-traits-for-career-success/633/		
Haluatko syventää omia tietojasi?	Yhteistoiminnallinen oppiminen on hyvä keino saada oppijat työskentelemään tuottavasti toistensa kanssa https://wabisablearning.com/blogs/future-fluencies/how-collaborative-learning-activities-build-more-powerful-student-brains?_pos=2&_sid=c235ef0fc&_ss=r		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

KÄYTÄNNÖN TOIMINTA
EntreComp Kompetenssi 3.5

Kokemuksesta oppiminen

Kuinka kuvailisit tätä kompetenssia?	Tekemällä oppiminen: Käytä kaikki lisäarvon luomisen mahdollisuudet tilaisuutena oppia. Opi yhdessä muiden kanssa, mukaan lukien vertaisesi ja mentorit. Reflektoi onnistumisia ja epäonnistumisia (sekä omia että muiden) ja ota niistä opiksesi.		
Katso parin minuutin video!	Tässä videossa kuvataan miksi kokemuksesta oppiminen on yrittäjyydelle niin tärkeä, sekä annetaan ideoita kuinka sitä voidaan kehittää. https://www.youtube.com/watch?v=Q0uGwvBVcus&list=PLGI5zHT2w7jAPsfSjWfatN4tlxJhvbj7-&index=14		
Miten tämä kompetenssi kehittyi, kun oppijan taidot paranevat?	Perustaso	Keskitaso	Edistynyt
	Oppijat tunnistavat mitä he ovat oppineet otettuaan osaa arvoa luovaan toimintaan.	Oppijat osaavat tarkastella ja arvioida saavutuksiaan ja epäonnistumisiaan ja oppia niistä.	Oppijat osaavat parantaa arvonluontikykyään oppimalla aikaisemmista kokemuksistaan sekä vuorovaikutustilanteista muiden kanssa.
	Learner gradually decreases support needed from others, increases independent working and increases the complexity of their work. Oppija tarvitsee ajan myötä vähemmän tukea toisilta, hänen itsenäinen työskentelynsä lisääntyy ja työn vaikeusaste kasvaa.		
Mihin oppimisen osioihin tämä kompetenssi kuuluu?	Kokemuksesta oppiminen voi tietoina, taitoina ja valmiuksina liittyä moneen oppimisen osioon – se voidaan ottaa huomioon opetussuunnitelmassa, jolloin varmistetaan, että nuoret oppijat kehittävät tämän kompetenssin eri osa-alueita: <ul style="list-style-type: none"> ○ Reflektoi ○ Opi oppimaan ○ Opi kokemuksista		
Kuinka voin kehittää Mahdollisuuksien havaitsemisen kykyä omalla opetuksellani?	<ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Gibbin reflektioympyrä</i>: käytä tätä työkalua, kun haluat auttaa oppijoita reflektoimaan https://www.bhconsulting.es/blog/ciclo-reflexivo-gibbs/ ○ Opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukeva muu toiminta: Koulut käyttävät opetuksen ja kasvatuksen tavoitteita tukevaa muuta toimintaa korvaamaan luokkahuoneessa tapahtuvaa opetusta muulla toiminnalla tai projekteilla, jotka yhdistävät koulun ulkopuoliseen ympäristöön ja mahdollistavat oppijoiden taitojen vahvistamisen käytännön sovelluksilla. Monet koulut käyttävät tätä toimintaa antaakseen oppijoille mahdollisuuden kehittää sosiaalisia ja emotionaalisia taitojaan, jotka ovat tärkeitä menestyksen kannalta. Muuta toimintaa voi tehdä monin erin tavoin. Jotkut koulut kutsuvat asiantuntijoita työpajojen vetäjiksi, toiset keskittyvät retkiin koulun ulkopuolelle. Retkiä voi tehdä myös virtuaalisesti, tai videokonferenssina asiantuntijoiden, yritysten ja organisaatioiden edustajien tai muiden maiden vertaisryhmien kanssa. Voidaan myös järjestää projektipäiviä, johon osallistetaan eri luokkien oppilaita työskentelemään yhdessä kiinnostuksen kohteensa äärellä. Tärkeintä on tehdä oppimisesta mielekästä oppijoille.		
Haluatko syventää omia tietojasi?	Kymmenen tapaa rohkaista reflektointiin https://whatedsaid.wordpress.com/2011/06/11/10-ways-to-encourage-student-reflection-2/		

ENTRECOMPEDU

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

EntreCompEdu is co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union. The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union